

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

Cap. 13. De quibusdam locis è primo Rhetoricorum Aristotelis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70864)

hæc scriptorum locos eodem modo corruptos esse:
quos aut nos ipsi, aut alij quandoque indicabunt.

De Thalete Mileſio hiſtoria elegans.

CAPVT XII.

THALES Mileſius magno vir & ſublimi, vt no-
tom eſt, ingenio fuit: multa que admirabilia cum
in alijs diſciplinjs, tum in aſtrotologia primus excogita-
uit. Is cum reperiſſet, quam rationem haberet magni-
tudo Solis ad magnitudinem eius circuli, quem Sol
ipſe annuo curſu metitur ac conficit, quoque modo
id Geometrica ſubtilitate demonſtrari poſſet: eam ra-
tionem cum Prieniſi quodam, homine & talium re-
rum curioſo, & diuite ac copioſo communicauit. Qui
de acumen Thaletis, & inuenti pulchritudinem admi-
ratus, præmium à ſe illum, quantum vellet, optare
conſiit. Nullum te, inquit, aliud præmium poſco, Thales,
niſi, vt ne tibi vnquam huius inuenti gloriam arroges: ſed ſi
quando eius alios participes facere volueris, auctorem illius
eſſe me perpetuo profitearis. Non igitur contemnunt glo-
riam ne ſapientiſſimi quidem: nedum nos, qui ſapientes non
ſumus, æquo animo ſeramus, ſi quid à nobis interdum, ex
quo laus aliqua poſſit exiſtere, animaduerſum eſt, id iniuſte
neque impudenter ab alijs occupari.

De quibuſdam locis è primo Rhetoricorum Ariſtotelis.

CAPVT XIII.

ARISTOTELES libro primo De arte dicendi,
vbi docet neminẽ ſanæ mentis deliberare de iis
quæ vno tantum modo euenire poſſunt, qui modò ea
tauta eſſe exiſtinet: ita loquitur, *οτι οδ τ' αδυνατον άλλως*
επιεικεις η εσται, η εχεν εδεις βουλας ητοι, επος ιστοραμβανον:
vbi optat optimus interpres, eum complecti tria tem-
pora. & certè tria verba, quibus vitur, facile id ali-

X 2 cui

Muretti
Lectiones

II
28

cui persuadere possunt. Sed tamen cum omnis deli-
 beratio futurum tempus respiciat: quomodo, quomodo
 quis deliberare de rebus praeteritis potest, siue in
 vno, siue pluribus modis aut esse aut fieri potest.
 Possunt quidem vrbes pluribus modis capi atque con-
 pugnari: Sed si quis hodie deliberet atque in consulti-
 one ponat, quemadmodum Troia capta sit, nonne
 agnatos & gentiles deducendus esse videatur? Quo-
 rere, quomodo id factum sit, possumus: deliberare non
 possumus. Omnis autem consultatio quaestio illa quae
 dem est, sed non contra. Ne praesentia quidem in deli-
 berationem cadunt, nisi ut eis in posterum consulti-
 tur, ac denique omnis deliberatio ad futurum tempus
 refertur. Ita igitur interpretor, ut cum rerum, quae
 modum multis locis Plato & Aristoteles docent, quae
 dam dicantur *ἔδει*, ut nummi, aedes: quaedam *ἔδει*
 ut bellum aut nuptiae: utrumque generis hic Aristoteles
 complexus sit. Aoristus enim *γενέσθαι* non magis praeteri-
 ti quam praesentis aut futuri temporis significatio-
 nem habet. Et rectissime Victorius hoc ipso in libro
 verba illa Aristotelis, *ἃ οὐ ἐνδεχεται καὶ γενέσθαι καὶ μὴ*
ἔδει, interpretatus est, *qua eam naturam habent, ut fieri*
non fieri possint. Saepe autem consultamus non tam
ἔδει γενέσθαι, ἢ ἔσεισθαι, quam *ἔδει* τὸ πῶς μέλλει εἶναι. Igitur
 hoc addidit, non deliberare homines *ἔδει* τὸν αἰὲν αἰὲν
ἄλλως εἶναι. Deinde subiungit: *ἔδει* γὰρ πλεον, ἢ οὐτως
δέχεται συμβεβῆναι. Sed ego totum illud, ἢ οὐτως αἰὲν
ταὶ συμβεβῆναι, delendum censeo: legendumque sim-
 pliciter, *ἔδει* γὰρ πλεον, & ita interpretor: nullus enim
 eiusmodi deliberationis esset. Sic Plato libro quarto De
 Rep. *ὅτι ἀνωφελές καὶ πλεον ἔδει*. Idem epistola quinta
εἰ μὴ μάττω μὲν κινδυνεύσειν ἔδει, πλεον δ' ἔδει παύσειν.
 Aristophanes in Pluto: *καί τι πλεον ἔδει*; quod
 Scholias

Scholiasies ita exponit, τις χρεία ἐστὶ τῶ πλεονεξίῃ; Hoc qui non viderant, putarant aliquid deesse.

Locus Virgilij expressus è Chæriilo.

CAPVT XIII.

VIDETUR Chærilus non ita contemptus & abiectus poeta fuisse, vt cum haberi voluit Horatius: quamquam & alij, quorum maior est auctoritas, malè de eo multo ante Horatium senserant. Sed tamen & hic versus ipsius:

Πῶσαν κοιλᾶνει ρανὶς ὕδατος ἐνδὲλε χείρῃ, multos magnosque imitatores habuit: & propè ausim dicere, locum quendam optimi maximi poetarum Virgilij ex eo mihi expressum atque effectum videri. Cum enim Chæriili versus quidam legantur, quibus queritur præcigua argumenta scribendorum poematum à vetustis poetis occupata iam esse: eadem etiam in coquestio tertio libro Georgicon apud Virgilium legitur. Chæriili versus hi sunt:

Ἄ μάλας, ὅστις ἔλω κείνον χρόνον ὕδρῃς αἰοιδῶν
Μισάων δευράπων, ὅτ' ἀκείρατος ἔω ἐπὶ λειμῶν.
Νὺν δ' ἴτε πάντα δέδασαι, ἔχουσι ἢ πείρατα τέχνης,
Ἵστασι αἴσῃ δρόμον καταλεπόμεν' ἄδ' ἔτι ἔσαι
Πᾶντι παπ' λαίοντα νεοζυγέσ' ἄρμα πηλάσσει.

Virgilij autem hi:

Cetera, qua vacuas tenuissent carmina mentes,
Omnia iam vulgata. Quis aut Eurysthea durum,
Aut illaudati nescit Busiridis aras?
Cui non dictus Hylas puer, aut Latonia Delos,
Hippodame, humerog, Pelops insignis eburno
Acer equis? tentanda via est, qua me quoq, possim
Tollere humo, victorog, virum volitare per ora.

X 3 Illud

Mureta
Lectiones
III
28